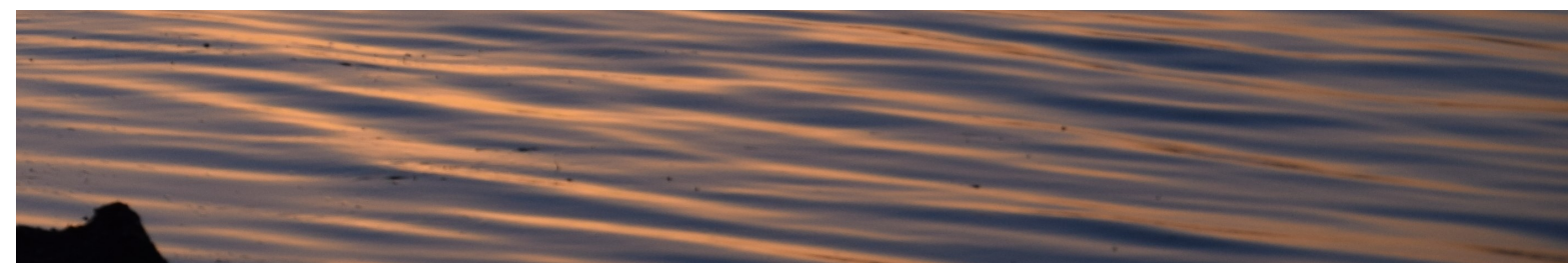

Frivillighedspolitik 2018-2021

LANGELAND
KOMMUNE

Indhold

Forord.....	3
Indledning og baggrund	4
Hvad er frivillighed?	5
Tal på frivilligheden.....	7
Vision og politiske mål	8
Samarbejde	8
Synlighed	8
Støtte.....	8
Grundlæggende værdier.....	8
Livskvalitet.....	8
Anerkendelse	8
Fællesskab.....	9
Deltagelse.....	9
Målgruppen.....	9
Indsatsområder	10
Støtte og frivilligpris	10
Let at være frivillig.....	10
Samarbejde	10
Uddannelse af kommunalt frivillige	10
Strategiske mål.....	11
Støtte og frivilligpris	11
Let at være frivillig.....	11
Rammer for samarbejde	11
Uddannelse af kommunalt frivillige	12
Implementering og evaluering.....	13

Forord

Langeland Kommune vil med Frivillighedspolitik 2018-2021 vise, at borgere, foreninger og organisationers frivillige sociale indsatser i kommunen har stor betydning. Fra enkeltpersoners aktive indsats, over uformelle netværk, gennem lokalt etablerede grupper og små lokale foreninger, til store lokale og regionale foreninger, landsorganisationer, paraplyorganisationer og endeligt selvejende institutioner. Den frivillige verden er mangfoldig.

Borgerne i Langeland Kommune har en rig frivilligkultur og en lang tradition for frivillige sociale indsatser. På trods af indbyggertal og en demografi med langt flere ældre og seniorer lykkes det Langeland at holde fast i denne tradition. Eller måske er det snarere på grund af virkelysten hos de ældre, at inspirationen og motivationen hos yngre også trives. Alle er drevet af lyst til at gøre noget for andre og skabe og bevare kontakt og nærhed mellem mennesker.

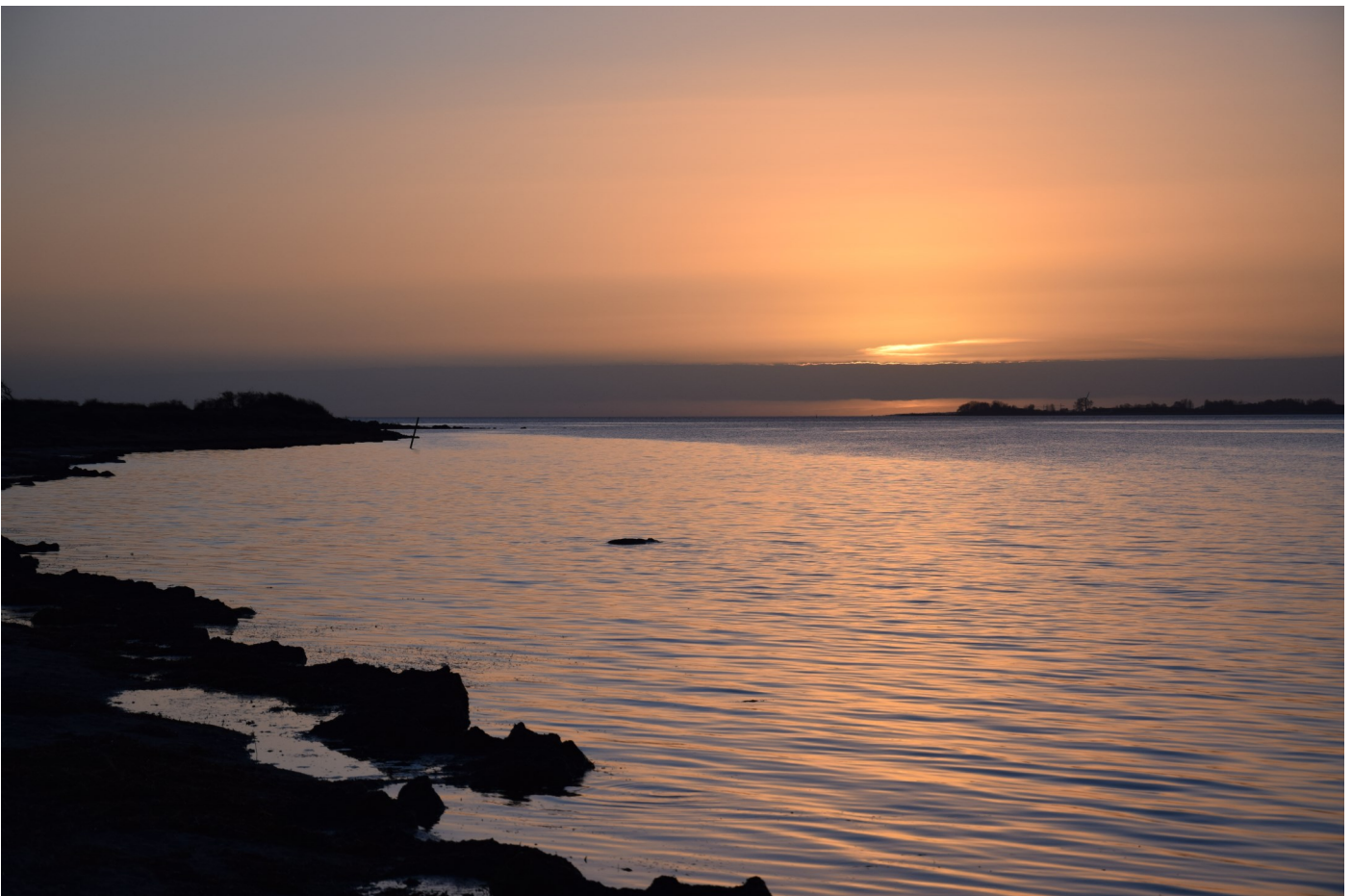
Frivillighedspolitik 2018-2021 skal være med til at danne rammerne for udviklingen omkring de frivillige sociale indsatser. Frivillige skal forblive frivillige uden styring fra kommune, og samspillet mellem kommunen og det frivillige kan løftes højere gennem fælles mål.

Frivillighedspolitik 2018-2021 er blevet til i et samarbejde mellem frivillige sociale foreninger, Frivilligcenter Langeland, Center Aktiv hele livet i Langeland Kommune og Sundhedsudvalget. Samarbejdet tog sit udspring efter et temamøde omkring en ny frivillighedspolitik med en bred repræsentation af frivillige sociale foreninger, kommunale fagområder og kommunale politikere.

På vegne af Kommunalbestyrelsen, 2018

Lisa Pihl Jensen

Sundhedsudvalgsformand

Indledning og baggrund

Med kommunalreformen i 2007 blev ansvaret for den sociale indsats samlet i kommunerne. Dermed blev støtten til frivillige sociale aktiviteter også lagt i kommunerne for at skabe de bedste forudsætninger for sammenhæng mellem den offentlige sociale indsats og de frivillige sociale aktiviteter. Kommunernes samspil med frivillige sociale foreninger og organisationer er lovfæstet i Servicelovens § 18.

SERVICELOVENS § 18

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Hensigten er at styrke samspillet mellem kommunerne på den ene side og det frivillige sociale arbejde på den anden side. Et godt samarbejde vil gavne de borgere, der har brug for hjælp og støtte samt styrke den forebyggende indsats. Samarbejdet skal blandt andet medvirke til, at kommunerne kender de indsatser, der finder sted i frivilligt regi med henblik på at sikre et godt samspil med de offentlige sociale tilbud i kommunerne.

I 2014 offentliggjorde regeringen en række initiativer i udspillet **Lettere at være frivillig**. Regeringen ønsker at skabe et Danmark, der hænger endnu bedre sammen. Et velfungerende velfærdssamfund kræver ikke blot en stærk privat og offentlig sektor. Det kræver også en stærk frivillig sektor. Gennem frivilligt engagement skal der skabes solide fællesskaber på tværs af generationer og social baggrund.

I udspillet er der to konkrete initiativer, der har betydning for samspillet mellem kommunen og de frivillige sociale foreninger: Det skal være lettere at ansøge om støtte til frivillige sociale indsatser og der skal være et bedre samarbejde mellem den frivillige verden og kommunerne.

I 2017 udgav regeringen gennem Børne- og Socialministeriet **Strategi for et stærkere civilsamfund** (civilsamfundsstrategien). Ambitionen med strategien er, at det skal være lettere at være frivillig i alle egne af landet, og at den frivillige indsats ikke skal begrænses af unødigt bureaukrati. Flest mulige kræfter skal bruges til de frivillige indsatser, til at styrke relationerne og til det frivillige engagement. Alle dele bidrager til at løse samfundets udfordringer, styrke lokalsamfundene og skabe sammenhængskraft i samfundet. Civilsamfundsstrategien præsenterer også en række initiativer. Initiativerne forsætter i tre spor i den bane, som er skabt gennem udspillet **Lettere at være frivillig**, henholdsvis "Deltagelse og fællesskab for alle", "En infrastruktur, der støtter og udvikler" samt "Viden".

Langeland Kommunes Frivillighedspolitik 2018-2021 læner sig op af initiativerne i de to udspil.

Frivilligcenter Langeland

Frivilligcenter Langeland åbnede i 2013 i Langeland Kommune. Social- og Integrationsministeriet bevilligede puljemidler til etablering og senere til dele af driften. Ligeledes støtter Langeland Kommune også driften hvert år. Frivilligcentret er i drift i dag og har til formål:

at være det lokale videns- og ressourcecenter som understøtter, styrker og udvikler et mangfoldigt frivilligmiljø på Langeland. Centret har til sigte at stå til rådighed for alle borgere med interesse i det frivillige sociale område for herved at fremme deltagelsen i det frivillige arbejde på Langeland. Frivilligcentret er de frivillige sociale foreningers stemme, som kan motivere skabelsen af en identitet som frivillig og/eller bruger af et frivilligt initiativ samt sætte fokus på værdien af frivilligt arbejde som et middel til øget livskvalitet og lokal sammenhængskraft.

Hvad er frivillighed?

Denne Frivillighedspolitik 2018-2021 er en politik for det frivillige sociale arbejde. Frivilligt socialt arbejde er frivillighed inden for det sociale og sundhedsmæssige område. Det defineres som handlinger, der sigter på at give enkeltindivider eller grupper en øget velfærd eller omsorg eller sigter på at løse velfærdsproblemer.

Socialministeriet definerer frivilligt arbejde således:

Frivilligt arbejde:

- er frivilligt. Det betyder, at den person, der udfører indsatsen, gør det uden fysisk, retslig eller økonomisk tvang,
- bygger på, at den frivillige ikke kan trues med økonomiske eller sociale sanktioner (fx afskæres fra et socialt netværk), hvis vedkommende ikke længere ønsker at udføre opgaven,
- er ikke lønnet. Dette udelukker dog ikke, at en frivillig person modtager godtgørelse for udgifter, vedkommende har i forbindelse med udførelsen af opgaven, fx transport- og telefonudgifter. Eller at en person modtager et symbolsk beløb for sit frivillige arbejde,
- udføres over for personer uden for den frivilliges familie og slægt. Derved adskilles frivilligt arbejde fra almindeligt husholdningsarbejde og omsorg over for familiemedlemmer,
- er til gavn for andre end én selv og ens familie,
- er formelt organiseret. Det betyder, at almindelig hjælpsomhed eller spontane handlinger, fx at følge en ældre eller handicappet person over gaden, bære indkøbsposer hjem fra et supermarked og lignende, ikke kan betegnes som frivilligt arbejde.
- er aktivt. Det betyder, at et medlemskab af en forening ikke er frivilligt arbejde i sig selv.

Det frivillige sociale arbejde er organiseret enten gennem foreninger eller gennem kommunale aftaler.

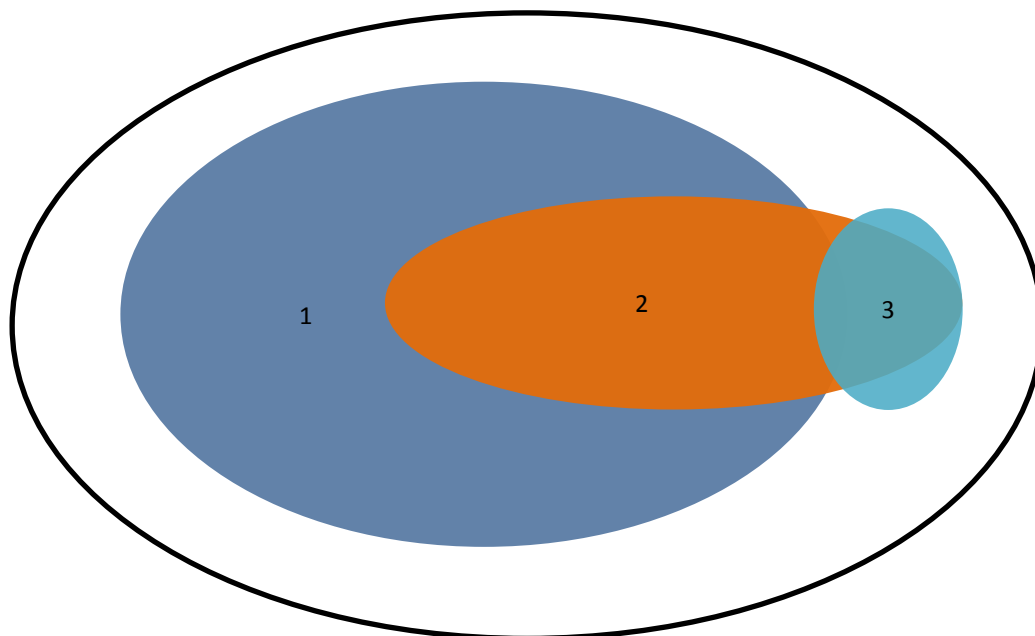
Figur 1 er et billede over den frivillige organisering. Det mørkeblå område er det frivillige foreningsarbejde. Det orange område er det frivillige sociale arbejde. Og det lyseblå område er kommunalt frivillige indsatser.

Frivillighed

1. Foreningsarbejde

2. Frivilligt socialt arbejde

3. Kommunalt frivillige

Figur 1: Billede af den frivillige organisering.

Det frivillige sociale arbejde er en del af et stort frivillighedsbegreb. Det frivilligt sociale arbejde er afgrænset i forhold til andet foreningsarbejde (se afsnittet om målgrupper) og adskilt fra indsatser, der ikke er socialt eller sundhedsorienteret. Endelig rummer det frivillige sociale arbejde også de kommunalt frivillige indsatser. De kommunalt frivillige indsatser er private borgeres indsatser, der har lavet en aftale med kommunen omkring en frivillig indsats, men som ikke er organiseret i foreninger.

Tal på frivilligheden

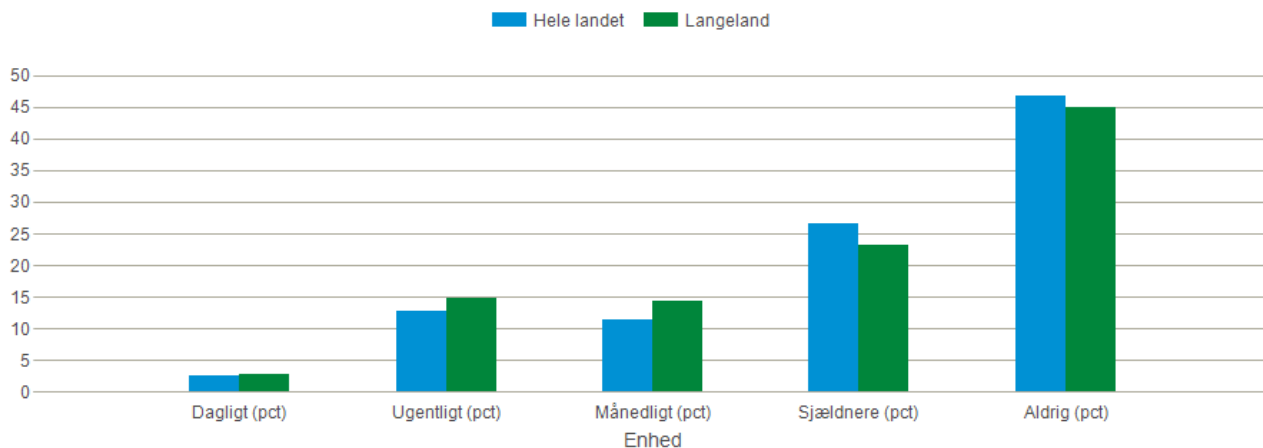
Danmarks Statistik ligger inde med data på, hvor ofte befolkningen udfører frivilligt arbejde, fx ulønnet arbejde i en forening eller en velgørende institution. De seneste data er fra 2015. De viser, at Langeland Kommune har en **større andel af befolkningen**, der laver frivilligt arbejde, sammenlignet med det generelle billede i Danmark. I Langeland Kommune laver 32 % af borgerne frivilligt arbejde månedligt eller oftere. I Danmark generelt er det tal kun på 26,6 %.

Livskvalitet

Socioøkonomisk status: **I alt**

Dagligdag: **Hvor ofte laver du frivilligt arbejde, f.eks. ulønnet arbejde i en forening eller en velgørende organisation?** | Tid: 2015 |

Område:

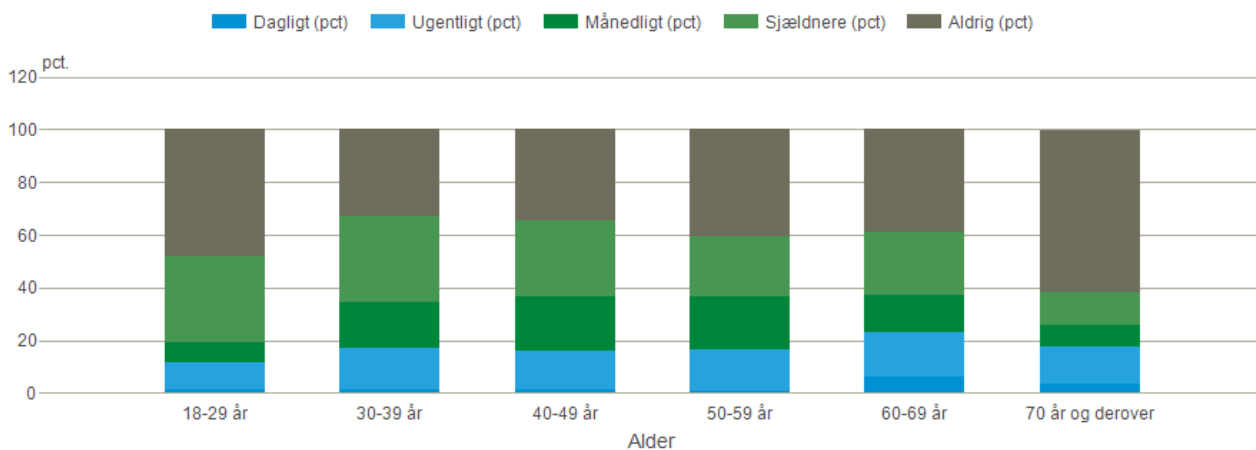
Man kunne foranlediges til at tro, at det skyldes, at Langeland Kommune har en demografi med mange ældre borgere og pensionister udenfor arbejdsmarkedet, men det er i ligeså høj grad borgere i den erhvervsaktive alder, der er frivillige.

Livskvalitet

Område: **Langeland**

Dagligdag: **Hvor ofte laver du frivilligt arbejde, f.eks. ulønnet arbejde i en forening eller en velgørende organisation?** | Tid: 2015 |

Hyppighed:

Alt i alt er der flere borgere, som er frivillige, end der er borgere, som ikke er frivillige. Den frivillige kultur har dermed en god grobund i Langeland Kommune.

De ovenstående diagrammer viser alle former for frivillighed, og ikke kun den sociale frivillighed.

Vision og politiske mål

Langeland Kommune ønsker at skabe de allerbedste rammer for et stærkt civilsamfund, hvor det er attraktivt og spændende at gå ind i frivilligheden og hvor det frivillige sociale foreningsliv styrkes og udvikles gennem samarbejde, synlighed og støtte.

Samarbejde

Langeland Kommune vil skabe muligheder og rammer for at samarbejdet mellem de frivillige sociale foreninger og Langeland Kommune kan fungere optimalt og sikre de bedst mulige betingelser gennem værtsskaber, partnerskaber og samskabelse. Samarbejdet styrkes og udvikles ved at have fokus på samarbejdets form og indhold. Formål og grundlag for samarbejdet, fordeling af roller og ansvar samt ressourceafklaring er vigtigt for at samarbejdet fungerer godt.

Synlighed

Langeland Kommune vil skabe opmærksomhed og synlighed for frivilligheden. Med fokus på kommunikation vil kommunen sikre, at borgerne kender til de forskellige sociale foreninger, som kommunen rummer, og de forskellige muligheder der er for at bidrage til frivilligheden. Ligeledes skal indgangen til det socialt frivillige område i kommunen og Frivilligcentrets rolle synliggøres.

Støtte

Langeland Kommune vil støtte den sociale frivillighed. Kommunen vil støtte initiativer og indsatser indenfor det sociale område med både økonomiske og faciliterende ressourcer. En idé skal kunne blive til en indsats eller aktivitet gennem frivillighed og kommunal støtte.

Grundlæggende værdier

Frivillighedspolitikken bygger på fire grundlæggende værdier, som skal medvirke til at løfte visionen over i opgaveløsningen. De fire grundlæggende værdier er livskvalitet, anerkendelse, fællesskab og deltagelse.

Livskvalitet

Vi er alle forskellige med forskellige drømme og ønsker. Det er derfor også forskelligt, hvad der skaber livskvalitet for den enkelte. Rammerne, hvor livskvalitet skabes i, er ofte i samværet med andre, i hjemmet, i samfundet og kulturen eller i naturen. Livskvalitet giver tilfredshed og oplevelsen af ressourcer, hvor vi har overskud til at tænke på andre og til at se nye muligheder. Sammen kan vi skabe rammerne for, at alle kan få en bedre livskvalitet.

Anerkendelse

Imellem mennesker opstår der sociale relationer. Disse relationer er ofte båret af anerkendelsen til hinanden. Vi anerkender, at andre kan have andre meninger, ønsker og drømme, end vi selv har. Denne anerkendelse er en del af det kit, der skaber lyst til frivillighed. Alle har noget, de kan bidrage med, og med bidragelsen anerkender vi dels andres behov, samt vi opnår andres anerkendelse derved. Opmærksomhed og interesse for hinanden er en forudsætning for at udvise anerkendelse.

Fællesskab

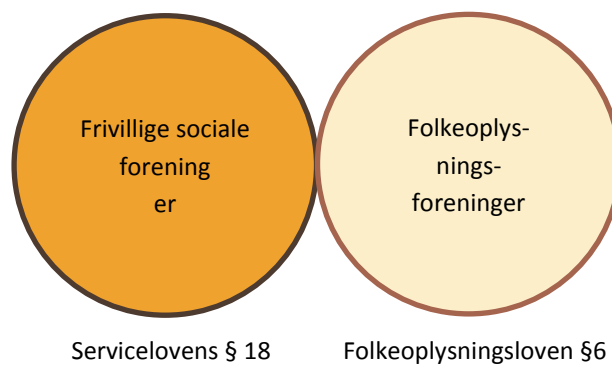
Selvom vi er forskellige som mennesker, er der også noget, der binder os sammen. Der er noget, vi er fælles om. Det kan være interesser, drømme, mål eller bare lysten til at være sammen eller gøre noget sammen. I disse fællesskaber mødes vi, og vi skaber en del af vores identitet. I fællesskaberne møder vi også hinandens forskellighed, og oplever ofte at det netop er forskelligheden, der er med til at udvikle fællesskabet. I fællesskaberne involverer vi os i hinanden og i en fælles interesse, hvor frivilligheden til fællesskabet er det bærende element.

Deltagelse

Man kan ikke mødes med nogen uden at være deltagende i mødet. Deltagelse er den berigelse i et møde, som vi oplever i udvekslingen af erfaringer, omsorg, respekt og samhørighed med hinanden. Vi deltager med os selv for en sag eller en opgave, som vi forsøger at løse sammen. Når flere deltager og er aktive, kan vi præstere mere, end vi kan hver for sig. Deltagelse i en fælles sag og i hinanden løftes igennem frivilligheden.

Målgruppen

Generelt deles foreninger gerne op i to kategorier i henhold til, hvilken lovgivning de kan søge om støtte under. Servicelovens § 18 og Folkeoplysningslovens § 6 uddeler støtte til henholdsvis de frivillige sociale foreninger og folkeoplysningsforeningerne.

Målgruppen for frivillighedspolitikken er de frivillige sociale foreninger såsom ældreforeninger, patientforeninger og sociale foreninger beliggende i Langeland Kommune. Disse foreninger er frivilligt grundlagt og organiseret. De er kendetegnet ved, at de ikke drives med henblik på at give et økonomisk overskud, og at et eventuelt overskud anvendes i overensstemmelse med foreningens formål. Desuden er foreningen baseret på frivillig og ulønnet arbejdskraft. Den frivillige sociale indsats, som foreningerne udøver, sigter mod at give enkeltpersoner eller grupper en øget velfærd, omsorg og/eller sociale relationer.

Desuden er gruppen af kommunalt tilknyttede frivillige, der arbejder indenfor det sociale eller sundhedsmæssige område også en del af målgruppen.

Indsatsområder

Støtte og frivilligpris

- 1) § 18 midlerne
- 2) Frivilligpris

Let at være frivillig

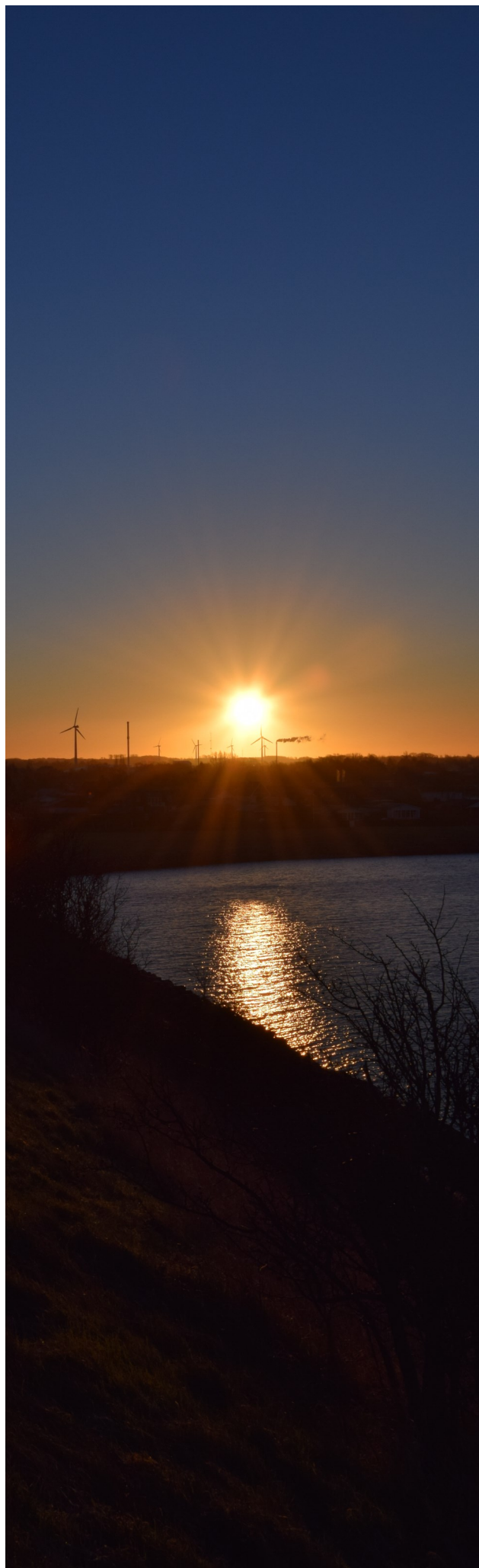
- 1) Flexibilitet og rummelighed
- 2) Rekruttering
- 3) Transport
- 4) Forsikring

Samarbejde

- 1) Rammer for samarbejde
- 2) Frivilligcentret
- 3) Frivilligjob
- 4) Synlighed

Uddannelse af kommunalt frivillige

- 1) Opkvalificering

Strategiske mål

De strategiske mål konkretiserer indsatserne for Frivillighedspolitikken indenfor indsatsområderne.

Støtte og frivilligpris

1) § 18 midlerne

- Kriterierne for § 18 midlerne skal revideres
- Beslutningen for støtten lægges til høring i relevante råd
- Der afvikles et temamøde for ansøgning og støtte i løbet af frivillighedspolitikens periode.

2) Frivilligpris

- Frivilligprisens kriterier skal revideres
- Der skal nedsættes et bedømmelsesudvalg

Let at være frivillig

1) Rekruttering

- Der skal udarbejdes et overblik over kommunalt frivillige
- Der skal udarbejdes en frivilligaftale med de kommunalt frivillige, der bl.a. indeholder attester, tavshedspligt og forsikring
- Der afholdes et årligt frivillighedsmøde for kommunalt frivillige
- Der afholdes et årlig temamøde for en prioriteret målgruppe for rekruttering, eksempelvis elevråd, gaderåd, udsatteråd m.fl.

2) Flexibilitet og rummelighed

- Det skal politisk vurderes om der skal laves en forening for de kommunalt frivillige
- Der skal udarbejdes en procedure/drejbog til at tage imod henvendelser omkring frivillighed
- Der skal udarbejdes flere positive historier omkring frivilligheden til medierne

3) Transport

- Der afsættes befordringsgodtgørelse til kommunalt frivillige ud over en vis distance

4) Forsikring

- Der skal tegnes en forsikring for de kommunalt frivillige der arbejder indenfor socialt frivillige område

Rammer for samarbejde

1) Rammer for samarbejde

- Der skal udarbejdes information omkring muligheden for frivilligt samarbejde med Langeland kommune
- Der skal laves en indgang til kommunen
- Der skal udarbejdes en skabelon for samarbejdsaftaler mellem frivillige sociale foreninger og Langeland Kommune
- Det skal afklares, hvorvidt Langeland Kommune skal have et frivilligråd til blandt andet at samle samarbejdet i den frivillige verden.

2) Frivilligcentret

- Der laves en årlig revidering af samarbejdsaftalen med Frivilligcentret

3) Frivilligjob

- Der skal udarbejdes en kampagne, der dels skal opmuntre til flere opslag (workshop i Frivilligcentret) og dels til mere oplysning
- Der skal sættes større fokus på information gennem:
  - Link på intranet og skoleintra
  - Infomateriale til UU-vejledere (Ungdommens Uddannelsesvejledning), mentorer og Jobcenter Langeland
  - Årligt oplæg for udskolings elever fra Frivilligcentret

4) Synlighed

- Det skal afklares, hvorledes Udskolingen og eventuelt andre uddannelsesinstitutioner kan sætte frivillighed på skoleskemaet
- Det skal afklares, hvorvidt nye borgere kan introduceres til frivilligheden i Langeland Kommune i velkomstmødet eller gennem velkomstmateriale
- Langeland Kommune afvikler en workshop om synlighed og frivillighed i samarbejde med relevante aktører i Frivilligcentret
- Materialerne Foreningsvejviser og Vejviser for 60+ udbredes til flere

Uddannelse af kommunalt frivillige

1) Opkvalificering

- Kommunalt frivillige skal have mulighed for opkvalificering, eksempelvis gennem et introduktionsmøde til kommunalt frivilligt arbejde

Implementering og evaluering

Frivillighedspolitik 2018-2021 forankres i Sundhedsudvalget.

Langeland Kommune vil afholde et implementeringsmøde for forskellige forvaltningsområder for at sikre en god start på implementeringen på tværs af fagligheder. Ligeledes vil det årlige samarbejds møde mellem kommunen og Frivilligcentret have de strategiske mål på dagsordenen.

Sundhedsudvalget dagsordensætter en midtvejsevaluering omkring mål og indsatser.

